

אנליזה נומרית- מטלת אמצע

1. בשימוש בכלים של אנליזה, אנו יודעים כי $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{n!} = \infty$. על כן, עבור ערכי n הולכים וגדלים, ניתן לצפות כי למחשב סופי תהיה בעיה בחישוב ערכי $\frac{n^n}{n!}$. בתרגיל זה נבדוק זאת:

א. ממשו פונקציה f אשר מקבלת משתנה מספרי n . מתוך התיקיה `scipy.special` של פייתון, התקינו את פונקציית `factorial`, והשתמשו בה על מנת להגדיר את הפונקציה שלכם להחזיר את הערך $\frac{n^n}{n!}$. אם f שבניתם מקבל ערך מהסוג `int`, מה יהיה הסוג של n^n ? הפונקציה `factorial` תמיד מחזירה ערכי `float`. מה תחזיר הפונקציה שלכם? עבור ערכים שלמים בין 1 ל-1001, הדפיסו את ערכי $(n, f(n))$, עד שתתקלו בשגיאה. הסבירו מהי השגיאה וממה היא נובעת.

ב. ננסה לתקן את הבעיה שהתקבלה בסעיפים הקודמים. נפרק את $\frac{n^n}{n!}$ למכפלה בצורה הבאה:

$$\frac{n^n}{n!} = \frac{n}{n} \cdot \frac{n}{n-1} \cdot \frac{n}{n-2} \cdots \frac{n}{1}$$

ממשו פונקצייה חדשה `newf` שמקבלת משתנה מספרי n , ומחזירה את הערך $\frac{n^n}{n!}$ תוך שימוש בפירוק שהוצג לעיל. אם f שבניתם מקבל ערך מהסוג `int`, איזה סוג ערך היא תחזיר? עבור ערכים שלמים בין 1 ל-1001, הדפיסו את ערכי $(n, newf(n))$. מה קורה הפעם? אילו ערכים מודפסים? הסבירו.

ג. סכמו את ההבדל המתקבל בין שתי שיטות החישוב השונות במחשב.

2. רוצים לחשב את השורש הקטן ביותר של $f(x) = e^{-2x} + \sin(x)$.

(א) הציעו איך לאתחל את שיטת חצייה לטובת המשימה לעיל, בלי שימוש במחשבון.

(ב) נניח כי בגלל שגיאת מדידה/רעש אנחנו מחשבים $h(x) = f(x) + \epsilon x$ כאשר $|\epsilon| = o(10^{-2})$ האם שיטת החצייה עבור הקטע שבחרתם בסעיף קודם עדיין תתכנס? נמקו.

(ג) כתבו תוכנה שמקרבת את השורש הקטן ביותר של $f(x)$ עם השיטה מסעיף א' עם תנאי עצירה של שגיאה קטנה מ- 10^{-5} . כמה איטרציות זה לקח?

(ד) האם ניתן להשתמש בשיטת נקודת שבת עבור $g(x) = x + f(x)$ עם ניחוש התחלתי בקטע שחישבתם בסעיף א'?

(ה) כתבו תוכנה שמקרבת את השורש הקטן ביותר של $f(x)$ עם השיטה מסעיף ג' עם ניחוש התחלתי אקראי בקטע ותנאי עצירה של שגיאה קטנה מ- 10^{-5} . האם זה לקח יותר או פחות איטרציות מסעיף ג? האם התוצאה מפתיעה?

3. (א) כתבו תוכנה שמחשבת את הפירוק LU של מטריצה A בלי החלפות שורות.

(ב) תהי A המטריצה $n \times n$ כך ש- $A_{ij} = |i - j| + 1$. תהי $x = \begin{pmatrix} 1 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix}$ ו- $b = Ax$. חשבו את x_c הפתרון של

$Ax_c = b$ עם התוכנה שכתבתם בסעיף א' עבור $n = 100, 200, 300, 400, 500$. מה נורמת אינסוף של השגיאה היחסית של x_c .

(ג) חשבו את $Cond(A)$ עבור $n = 100, 200, 300, 400, 500$ וחסמו את נורמת אינסוף של השגיאה היחסית של הפתרון x_c .

(ד) C המטריצה $n \times n$ כך ש- $C_{ij} = \sqrt{(i-j)^2 + n/10}$. תחזרו על סעיפים ב' ו-ג' עבור C ונמקו את ההבדלים בין התוצאות.

4. צפרדע יכולה להימצא באחת מ- $n+1$ נקודות שוות מרחק x_0, \dots, x_n . אם הצפרדע נמצאת בנקודה x_i היא יכולה לקפוץ לנקודות x_{i-1}, x_{i+1} באותה הסתברות ואינה יכולה לקפוץ לנקודה אחרת.

נגדיר הסתברויות $\{P_i\}_{i=0}^n$ כך שהצפרדע המתחילה ממיקום x_i תגיע לנקודה x_0 לפני שתגיע לנקודה x_n . ברור כי $P_0 = 1, P_n = 0$. בנוסף, מתקיים: $P_i = \frac{1}{2}P_{i-1} + \frac{1}{2}P_{i+1}; i = 1, \dots, n-1$ (חשבו מדוע)

$$\begin{bmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & \cdot & \cdot & 0 \\ -\frac{1}{2} & 1 & -\frac{1}{2} & \cdot & \cdot & \cdot \\ 0 & -\frac{1}{2} & 1 & \cdot & \cdot & 0 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 0 \\ \cdot & \cdot & \cdot & -\frac{1}{2} & 1 & -\frac{1}{2} \\ 0 & \cdot & \cdot & 0 & -\frac{1}{2} & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} P_1 \\ P_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ P_{n-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} \\ 0 \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ 0 \end{bmatrix}$$

• הראו כי מוגדרת המערכת:

• פתרו את המערכת בשיטה איטרטיבית: הסבירו באיזו שיטה אתם משתמשים, מהי מטריצת האיטרציה שלכם - מדוע השיטה תתכנס? ניתן להיעזר בתכונה הבאה: עבור מטריצה טריאגונלית A , אם היא טופליץ' (*toeplitz*), כלומר הערכים על כל "אלכסון" קבועים אז ישנה נוסחה סגורה לערכים העצמיים: $\lambda_k = a + 2\sqrt{b \cdot c} \cos\left(\frac{k\pi}{n+1}\right); k = 1, \dots, n$ כאשר a, b, c הערכים על האלכסון הראשי, המשני העליון והמשני התחתון בהתאמה.

• עבור $n = 10$ מצאו פתרון מקורב למערכת בשיטה שהגדרתם - התייחסו למספר איטרציות ולניחוש התחלתי.

• כעת ההסתברות לקפוץ ימינה ושמאלה משתנה ל- α ו- $1-\alpha$ בהתאמה. הסיקו מהי המערכת הלינארית המתאימה לבעיה.

• חזרו על סעיף 3 עבור $\alpha = \frac{1}{3}$ ו- $n = 50$.